

۹۵ نومبر ۲۰ ذوال ۱۴۱۹

(پنجشنبہ)

۱۷ کانون ثانی ۱۳۱۷ ایک ہی سنہ

امور ادارہ و تحریر یہی ایچون
عالم، طبعا سنہ سراجت اولیق
لازمدر .

منافع ملک و دولتہ خادم و ادبیات
وفنون و معارف و صنایعدن
بانت هفته لای غزتہ در .

صاحب امتیاز :

محمد اکرم

۲۰ پاره ر

مجموعہ ادبیہ

۱۳۱۸

مخبرش شرائط اشترا :

۲۰ برسہ لک آہونہ بدلی (در سعادت
۱۲ آتی آیلق) ایچون
۲۶ برسہ لک (طشرہ
۱۵ آتی آیلق) ایچون
استانبول ایچون محل اقامت تعیین
ایدیلیوسہ طشرہ فیثانی آلتیر .

۵۲ نومبر برسہ لک ، نصفی

آتی آیلق اعتبار اولنورہ

درج ایدیلیان آثار اعادہ اولنمازہ

۲۰ پاره ر

پنجشنبہ کونلری نشر اولنور عثمانی غزتہ سیدر

وگزين : — شمدی محبوب ، گل نده سنی کدیر هم ۱
دیهه بشون بو کوزل سوسلرک اینیک ومطر
قهقهه لرینی کندی روش شوخیله اطرافه نشر ایدرک
قونسولک اوکنده دوزدی ، برنجی کوزدن بیاض بر
غراوات ، یکی برکولک چیهاردی ، نجیبی برکوی کبی
کدردی ...

(۳) مزاج لفاوی

(۴) مزاج صفراوی

بونلردن ماعدا ، بذه مرضیه ، دینان ، دیاتاز =

«Diathèses» (وجودک بعض امراضه قارشئ کوسرتدیکی

قابلیت و میلان) که موجودیتی وؤ-سدر ، نلا ، نفرس ،

شکر عائی ، ورم ، هوپس .. الخ و دیاتاز ، لری دینایر که

صورت عمومیده بوخسته لکاره نفرس ، شکر عائی ،

ورم ... الخ علی وامراضه مالک اولانلرک چوجقلری

مصناب اولور . بویساتر مرضیلر برنسلدن دیکرینه

انتقال ابتدئکی صورتده تعدیل وحتی اصلاحه کب

قابلیت ایلرلر . بونکله برابر بعض خواص شخصیه ،

قابلیته ، تنفرات و تمایلات خصوصیه [استعداد شخصی

= Idiosyncrasies] نامی ویریلیر اکثریا « بذه ،

[Constution] « مزاج » ایله قارشیدیریلور ، حالوکه

بونلر مختلف شیلردر . بذه ، عضویتک هیئت عمومی

اشعار ایلر ، « مزاج » ایسه اوعضویتک عناصرنندن

بریلر . بذه دفعه مزاج دخی داخل اولدنی حاله

اعضائک تشکلاتی ، استعداد شخصی ، دیاتاز مرضیلر ...

الخ دن منبئدر . (« کسرل » بذهک قوتی شرط

آئیه اسناد ایدیور :

(۱) اعضائک تشکلات تشریحیک سنک صلابت و تکمیلی .

(۲) اعضک وظائف فیزیولوژیک ، سندک انتظام .

(۳) قوه طبیعی .

(۴) اسباب مرضیه مقاومت .

(۵) قوه حیاتیهدکی شدت .

ضعفیت بذه ، بو، وئرائک بالکس بولونمستدن

نشئت ایلر .

« بذه » [قوی ، ضعیف ، متوسط] نابلله اوچه

منقسمدر . بذه ، امراضک شکل ووخامته تأثیر ایلر ،

فقط مرضک طبیعتنه هیج بر تأثیر اجرا ایدمن ،

ایشته بوسوکنجی حال « مزاج » که خاصه-یدر :

لنفاوی المزاج اولان کیمسالر (صرجه ، ورم) ،

دموی اشخاص (التهابات) دینان امراضه ، و صفراوی

کیمسه لرده آفات معدهویه و صفراویه معروضدرلر .

بوخصوصه « بوشن » دیشدرکه :

وجود بشرک عناصری یکدیگری تماماً تعدیل ایلرلر .

اصل « مزاج » ایسه عناصر مذکوره دن بری غلبه

ایدنرک هت اوزرینه کندئ تأثیرینی نقش ایلر .

اسکی حکما ، عضویت داخلده باشلیجه ، درت

اخلاطک موجودیتی قبول ایدیورلر : [قاز « sang » ،

صفرا « bile » ، سودا « قره صفرا atrabile » ،

بالغ « pituite »]

بونلردن باشقه درت عنصرک موجودیتی فرض

ایدیورلر ، که بو عنصرلرک ترکیبات و اخلاطلارندن مختلف

مزاجلر حصول بولورلر :

(حار ، بارد ، یابس ، راطب) در .

اونلرک نظریاته کوره حار و یابسک اختلاطیله

— صفرائک غلبه سیله — مزاج صفراوی ، حار و راطبک

اختلاطیله — سودائک غلبه سیله — مزاج -وداوی : بارد

و یابسک امتزاجیله — قازک غلبه سیله — مزاج دمووی ، بارد

و راطبک امتزاجیله — بلغمک (لنفک) غلبه سیله — مزاج

بلغمی (لنفاوی) تشکیل ایدیورلر .

بو خصوصه بر چوق نظریلر درمیان اولومش

و مزاجک صوف مختلفیه تفریقئ موجب اولمشدر .

بعض مؤلفین ، انواع مزاجک اوج اساس اصلیه دن

مشق اولدقلری قبول ایدیورلرلر :

(مزاج عصبی ، مزاج دمووی ، مزاج حجروی)

« روستان » مختلف آئی بذه تألیس ایدیورلر ، که

بونلرده جمله هضمیه ، جمله تنفسیه و دورانیه دم ، جهاز

محرك ، اعضای تناسیه ، و الحاصل هیئت عمومی عضویتک

ضعف و عدم کفایتی (لنفایت = lymphatisme)

خصوصندن هر قنی برینک غلبه سیله تمیز ایدیورلر .

« روایر » قوللارد ، تصنیف مزاجده نقص حرکت

اوله رق اعصاب و قازک طعامة تطبیقه نی قبول ایلرلر .

بعض آثارده مزاجک تقیبات آئیه کی کورولور :

(لنفاوی ، دمووی ، عصبی ، حجروی ، شحمی ،

عضلی ، ضعیفی ، سوداوی ، تحشی) .

فی یومنا هذا قبول ایدانلر ایسه درت مزاجدن

عبارتدر :

(۱) مزاج دمووی

(۲) مزاج عصبی

دييوردي . اور بر طرفده سولوق سولوغه يورغوللقدن ،
مرد يولارلك يوكسلدكندن شكابت ايدن بيسوك خانمك
چاشافي طوبالايان سامعه شوخ ، اوفق برچوجق كي
سوملي عشه ولله : « اما آبالا او قدر شفيقه حله اتمه ،
چونكه بن اوني او قدر اُردم ... او قدر اُردم ... »
وشفيقه توجيه كلام ايدرك : « دكلي ؟ بردها بوقدر وفاسز
اوليه جقسك .. وعدا ايديكلك كي ... دييوردي .

شفيق اولري مغوط ، مستغرق ديكليهرك . كويلو .
ردى . زوليدم برسياه غرون چارشافدن قطره ، قطره
سوزولرك مور برقوستوم ايله آنيري برزابق كي معطره ،
نزبه ، شفيقه دوعري پورويوب آلني اوزايور ، اوني
بوقدر وفاسز اولديغندن دولاني هيچ برصورتله عفو
ايدميه جكني اكلا تيوردي . « آم ، دييوردي ، صحيح
نه قدر وفاسز سك .. بر دغه ، هرچ اوازسه بر دغه
اوغرامق يوقى ؟ » شفيق اوموزلري قالدبرق محجوبانه
جواب بر ييوردي : « فقط .. اوت حقكز وار .. فقط
بيلسه كن نه قدر مشغولم ...

بيوك خانم اور بر طرفده كوپور دييوردي . وای ، وای
آرتق ادم اولمشده ! دييوردي . شفيق شيطان ، شوخ
بروضع ايله خانمك يانشه صوقولدرق تك توك ، نيم مرئي
كوجك قومرال بيقلرني كوستيور : « بونلر ، بونلره ؟
باقسه كنز آ ... دييوردي . خانم بومني ميني قومرال .
ايك كي بوموشاق بيقلره بيوك بر دعا ايله بوسلرسرهرك :
« نه ايمش اومشغوليتك بقالم ؟ » ديسه صورييوردي .
شفيق اكلا تيوردي : « بازي خانه ، درس ، آم برده بو
اوزاق ير يوقى ... تمام ايكي ساعت تاقرتالدين ... هم
راحتسز ايتكدن قورقويورم » سامعه بردن فوران
ايدسيوردي : نه ايچين راحتسز ايدم جكمشك .. طوبو .
غريبسي هپسي يلان ! دهان هفتنه سني بك اوغلانده
كوردم ... آقسرائ اوزاقده بك اوغلو يي يقين ! .
زوليدده اوكا معاونت ايدسيوردي : « وفاسز دري
وفاسز . باق بك اوغلي ، بيلم زهسي ، هب يقين ..
دوعرسي راحتسز اولماق ايچون كليورسك دكلي شفيق ! .
دييوردي . او « خاير خار » كي باشي صالايهرق سكوت
ايدسيور : بيك انديشه وشغوليته مستغرق اولديغي

« كسدي مزاجني تشخيص ايتك لك متفنن طبيه
مالك اولمق ديمكدر . » مزاج [Temperament]
احوال روحانيه بك بويوك تاثير كوستير . آرياس ،
دييوركه :

« بر شخصك طباع و اخلاقي ، مرات مزاجيدر .
تمايلاتك ، لذتك وسوائق طبيعتك قسم اعظمي
مزاجك آز چوق نتايج تاثير كاريستند . تولددر . اسباب
مزاج كنثيرد .

ايكي نوع مزاجك موجودتي قبول اولونه بيلير :

۱) « مزاج طبيعي ،

۲) « تعاليم و تربيدن ، اعتياد ايدن ، و طرز حياتدن
متشكل « مزاج كي » در . معافا مزاج « حفظ الصحه
واسطه سيله قابل تمديد و اصلاحدر . مزاجك طبيعتي ، (سو-
ليديزم) (هوموريزم) دنيان ويكديكر بيه خالف ايكي مسلك
طرفدن ايضاح اولونق ايتسنيلمشدر . « سوليديزم ،
مسلكي ، اقسام صلبه وجوديهك ايشاي وظائف عضريت
امرئيه بكانه وسائط اولديغي وتأثيرات مرضيه عكس
عمل اجرا ايتديكني فرض و قبول ايدر ، بالهكس
« هوموريزم » مسلكي ايسه موجوديتز ايچون لك هوموريزم
وظائفي كورن شيلر وجود داخلدهكي مابعات و اخلاط
اولديغي قبول ايدرسده بو نظرياتك هيچ بر ي قرين
حقيقت دكلدر چونكه : وجودك اقسام صلبه و مايلهسي
دائما تحولات متواليه ابراز ايتكده درلر .

— مابعدی وار —

محرری : آصف معمر

۱

زوليد چارشافك ايكنلري چيقارمقله مشغول
اولرق براز اوزاقده دوران شفيقه ستم ايدسيوردي :
« وای وای ناصل اولدی ... همسز بورايه كليرميسكز ؟ »